

પ્રતિ
એકેડેમિક ઓફિસર
એકેડેમિક વિભાગ
સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી
રાજકોટ

વિષય : આગામી શૈક્ષણિક વર્ષ જુન-૨૦૨૫થી ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ NEP-2020ના અભ્યાસક્રમો મંજૂર કરવા અંગે...

શ્રીમાન,

ઉપરોક્ત વિષય પરત્વે જણાવવાનું કે, આગામી શૈક્ષણિક વર્ષ જુન-૨૦૨૫થી ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ NEP-2020 અંતર્ગત રાજ્ય સરકારશ્રીના તા.૧૧/૦૭/૨૦૨૩ના ઠરાવ ત્યારબાદ તા.૨૭/૦૭/૨૦૨૩ના રોજ પ્રકાશિત થયેલ સ્ટાન્ડર્ડ ઓપરેટિંગ પ્રોસિજર તેમજ ત્યારબાદ તેને આનુસંગિક તા.૨૮/૦૭/૨૦૨૩ના રોજ આવેલ સુધારા તેમજ તા.૧૦/૧૦/૨૦૨૩ના રોજ સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી દ્વારા પરિપત્રિત કરવામાં આવેલ ગાઈડલાઈન (૧૬ પાનાં) મુજબના B.Sc /B.Sc(IT)/BCA/ B.A/ Sem:- ૫ અને ૬ સ્નાતક કક્ષાનાં અભ્યાસક્રમો ક્રમશઃ અમલમાં આવે તે રીતે મંજૂર કરવા ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસ સમિતિ, ગુજરાતી વિદ્યાશાખા, એકેડેમિક કાઉન્સિલ તથા બોર્ડ ઓફ મેનેજમેન્ટની બહાલીની અપેક્ષાએ મંજૂરી આપવા માનનીય કુલપતિશ્રી સાહેબને નમ્ર વિનંતિ સાથે ભલામણ કરવામાં આવે છે.

આભાર સહ

આપનો વિશ્વાસુ,

(ડૉ. એસ. ડી. મોરી)

ચેરપર્સનશ્રી

ગુજરાતી વિષયની અભ્યાસ સમિતિ

સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી

રાજકોટ

(ડૉ. _____)

ડીનશ્રી

સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી

રાજકોટ

બિડાણ : ઉપરોક્ત અભ્યાસક્રમોની હાર્ડકોપી

सौराष्ट्र युनिवर्सिटी

अकेडेमिक विभाग

युनिवर्सिटी केम्पस, युनिवर्सिटी रोड, राजकोट-360004

ફોન નં.(0221)249409 એક્સટે. નં.202, 308 ફેક્સ નં.(0221)249349 ઈ-મેઈલ :

academic@sauuni.ac.in

NAME OF PROGRAM : Bachelor of Arts

TYPE OF PROGRAM : ~~Certificate / Diploma /~~ Under Graduate /
~~Post Graduate Diploma / Post Graduate /~~
~~5 Years Integrated~~

NUMBER OF YEARS OF PROGRAM : 5 (Five)

Approved by

Name of Board of Studies : Gujarati Dt.

28/02/2025

Name of Faculty : Arts Dt

.....

Date of Academic Council Meeting

Date of B.O.M Meeting 28/02/2025

Board of Studies in the subject: Gujarati Faculty of Arts

Chairman

Date : 12/04/2025

SAURASHTRA UNIVERSITY
Bachelor of Arts (UG Program)
NEP 2020 મુજબનો ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ
જુન ૨૦૨૩ થી ક્રમશઃ અમલ

Sr.	Program Name	Sem.	Course/ Subject	Course Title	Paper No.	Credit	Internal Marks	External Marks	Practical/ Viva /Research/ Internship Marks	Total Marks	Course Code
Semester -5											
✓ 1	Bachelor of Arts UG	5	Major-DSC-11 : Gujarati	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ભાગ-૧	DSC-11	04	50	50	-	100	
✓ 2	Bachelor of Arts UG	5	Major-DSC-12 : Gujarati	ગુજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ અને સ્વરૂપ -ભાગ : (ભાષાવિજ્ઞાન)૧	DSC-12	04	50	50	-	100	
✓ 3	Bachelor of Arts UG	5	Major-DSC-13 : Gujarati	સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો -ભારતીયજ્ઞાન) : (સાહિત્ય પ્રણાલી મુજબ ભાગ-૧	DSC-13	04	50	50	-	100	
✓ 4	Bachelor of Arts UG	5	Minor-04 : Gujarati	નવલકથા - કૃતિ અધ્યયન : 'વેવિશાળ' - ઝવેરચંદ મેઘાણી	Minor--04	04	50	50	-	100	
✓ 5	Bachelor of Arts UG	5	Minor-05 : Gujarati	નવલિકા - કૃતિ અધ્યયન : 'ગુજરાતી વાર્તાસૃષ્ટિ : ' - સં. બાબુ દાવલપુરા, ઉત્પલ પટેલ	Minor--05	04	50	50	-	100	
✓ 6	Bachelor of Arts UG	5	SEC-05 : Gujarati	વાચન કૌશલ	SEC-05	02	25	25	-	50	

SAURASHTRA UNIVERSITY

BOARD OF GUJARATI

Bachelor of Arts (B.A.) Semester - V (Five)									
Course: Major Course - 11									
Course Title: અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ: ભાગ-૧									
Program Name	Semester	Subject	Program Year	Program Applied	Course Category	Course Credit	Internal Exam	External Exam	Total Marks
Bachelor of Arts (UG)	5 (Five)	Gujarati	4 Year Honors & Research	June 2023 Gradually	Major	4 (Four)	50 Marks	50 Marks	100

Subject related matter											
1	Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે?										હા
2	Employability/Entrepreneurship/Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ?										છે
3	Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે ?										હા
4	Major	હા	Minor	હા	Skill Enhancement Courses	હા	Ability Enhancement Courses	હા	Value Added Courses	હા	
5	Holistic Education		હા	IKS		હા	Multidisciplinary	હા	Exit/ Vocational Courses		હા
6	દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે?										હા
7	New India Literacy Programme (NILP) મુજબનો વિષય છે?										હા
8	Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ?										હા

Course Objectives and Outcomes
Course Objectives: આ અભ્યાસક્રમનો મુખ્ય ઉદ્દેશ વિદ્યાર્થીઓને અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ યુગો, તેમનાં પ્રેરક પરિબળો, મુખ્ય સર્જકો અને કૃતિઓનો વિગતવાર પરિચય કરાવવાનો છે. આ અભ્યાસક્રમ દ્વારા, તેઓ સુધારકયુગ, પંડિતયુગ અને ગાંધીયુગનાં લક્ષણો અને સાહિત્ય પર પડેલા પ્રભાવને સમજવા, સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપોનો પરિચય મેળવવા અને તેમના વિશ્લેષણમાં કુશળતા વિકસાવી સક્ષમ બનાવવાનો હેતુ રહેલો છે.
Course Outcome: - વિદ્યાર્થીઓને અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના મુખ્ય યુગો અને તેમનાં લક્ષણોની તુલનાત્મક સમજ મળશે. - સાહિત્યના વિકાસમાં સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિબળોની ભૂમિકા વિશે માહિતગાર થશે. - મહત્વના સર્જકો અને તેમની કૃતિઓનું સાહિત્યિક વિશ્લેષણ કરવાની ક્ષમતાનો વિકાસ થશે. - સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપોનું તાત્ત્વિક અને વ્યાવહારિક જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે. - ગુજરાતી સાહિત્યના ઇતિહાસને આધુનિક પ્રવાહો સાથે જોડવાની ક્ષમતા વિકસાવશે. - સાહિત્ય ઇતિહાસના અભ્યાસ દ્વારા ભાષા અને સંસ્કૃતિ પ્રત્યે રસ જાગશે તેમજ ઊંડા અભ્યાસની ક્ષમતામાં વધારો થશે.
Teaching-Learning Methods: Traditional, Lecture, Discussion, Practical, Case Study, Project-Based (PBL), E-Learning, Role-Playing, Q & A, Blended Learning.
Total number of lectures: 60 (4 hours per week). A semester consists of 90 working days.

Course Content (અભ્યાસક્રમની સામગ્રી)		
Unit	Description	Weightage
1	સુધારક યુગ : સાહિત્ય ઘડતરનાં પરિબળો, વિશિષ્ટતાઓ, સર્જકો તથા કૃતિઓ: (નોંધ: મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય વચ્ચેની ભેદરેખા, અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો અને અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનું યુગ વિભાજન – આ ત્રણેય મુદ્દાઓનું અધ્યાપક કક્ષાએથી ભૂમિકા રૂપે અધ્યયન કરાવવું. વિગતે કે પરીક્ષાલક્ષી અભ્યાસ અપેક્ષિત નથી.) - સુધારક યુગીન સાહિત્યનાં પ્રેરક-પોષક પરિબળો તથા વિશિષ્ટતાઓ. - સુધારક યુગના પસંદગીના સર્જકો : (જીવન-સર્જનલક્ષી પરિચય) - દલપતરામ ડાહ્યાભાઈ ત્રવાડી - નર્મદાશંકર લાલશંકર દવે 'નર્મદ' - નવલરામ લક્ષ્મીરામ પંડ્યા - સુધારક યુગની પસંદગીની કૃતિઓ: કૃતિલક્ષી પરિચય) 'મિથ્યાભિમાન' – દલપતરામ 'મારી હકીકત' - 'નર્મદ' 'કરણ્ણેલો' - નંદશંકર મહેતા 'ભટનું ભોપાળું' - નવલરામ લક્ષ્મીરામ પંડ્યા,	20% (10 Marks)
2	પંડિત યુગ : સાહિત્ય ઘડતરનાં પરિબળો, વિશિષ્ટતાઓ, સર્જકો અને કૃતિઓ: - પંડિતયુગીન સાહિત્યનાં પ્રેરક-પોષક પરિબળો તથા વિશિષ્ટતાઓ - પંડિત યુગના પસંદગીના સર્જકો : (જીવન-સર્જનલક્ષી પરિચય) - ગોવર્ધનરામ માધવરામ ત્રિપાઠી 'કાન્ત' - મણિશંકર રત્નજી ભટ્ટ - કવિ ન્હાનાલાલ દલપતરામ ત્રવાડી - બળવંતરાય ક. ઠાકોર - પંડિત યુગની પસંદગીની કૃતિઓ : (કૃતિલક્ષી પરિચય) 'સરસ્વતીચંદ્ર' - ગોવર્ધનરામ મા. ત્રિપાઠી 'રાઈનોપર્વત' – રમણભાઈ નીલકંઠ 'ભદ્રંભદ્ર' – રમણભાઈ નીલકંઠ 'જ્યાજ્ઞયંત' - ન્હાનાલાલ	20% (10 Marks)

3	ગાંધીયુગ : સાહિત્યનાં પરિબળો, વિશિષ્ટતાઓ, સર્જકો અને કૃતિઓ: 1. ગાંધીયુગીન સાહિત્યનાં પ્રેરક-પોષક પરિબળો અને વિશિષ્ટતાઓ 2. ગાંધીયુગના પસંદગીના સર્જકો: (જીવન-સર્જનલક્ષી પરિચય) 1) કનૈયાલાલ માણેકલાલ મુનશી 2) 'ધૂમકેતુ' – ગૌરીશંકર ગોવર્ધનરામ જોશી 3) 'સુંદરમ' – ત્રિભુવનદાસ લુહાર 4) ઉમાશંકર જોશી 3. ગાંધીયુગની પસંદગીની કૃતિઓ : (કૃતિલક્ષી પરિચય) 1) 'સત્યના પ્રયોગો' – ગાંધીજી 2) 'સ્મરણયાત્રા' – કાલેલકર 3) 'પૃથિવીવલ્લભ' – મુનશી 4) 'ભરેલો અગ્નિ' - ર. વિ. દેસાઈ	20% (10 Marks)
4	સાહિત્ય સ્વરૂપો અને સાહિત્યિક સંસ્થાઓનો પરિચય: 1. ગદ્યસાહિત્ય સ્વરૂપો: નવલકથા, નવલિકા, નાટક, આત્મકથા 2. પદ્યસાહિત્ય સ્વરૂપ : ખંડકાવ્ય, સોનેટ, ગઝલ, ગીત (ફક્ત સાહિત્ય સ્વરૂપનાં લક્ષણોનો અભ્યાસ જ અપેક્ષિત છે. સ્વરૂપનો વિકાસ અપેક્ષિત નથી) 3. સાહિત્યિક સંસ્થાઓનો પરિચય ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી, નર્મદ સાહિત્યસભા	20% (10 Marks)
5	ઉપરોક્ત એકમોમાંથી દસ હેતુલક્ષી-બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો	20% (10 Marks)

Learning Resources (પાઠ્યક્રમ તેમજ સંદર્ભ સાહિત્ય):**Text Books, Reference Books, Other resources (પાઠ્ય પુસ્તકો, સંદર્ભ પુસ્તકો, અન્ય સંસાધનો)****Reference Books:**

- ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ, ભાગ:૩, ૪, ૫, ૬, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
- અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસની વિકાસ રેખા, ભાગ ૨ થી ૫, ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
- અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ડૉ. રમેશ એમ. ત્રિવેદી
- ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ, ભાગ: ૧ થી ૩, સં. ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા અને અન્ય

E-Resource Link :

○

Suggested equivalent online courses:**The question paper structure for the major subject is as follows:**

Question: 1. _____(10)

OR

Question: 1. _____(10)

Question: 2. _____(10)

OR

Question: 2. _____(10)

Question: 3. _____(10)

OR

Question: 3. _____(10)

Question: 4. _____(10)

A] _____

B] _____

OR

Question: 4. _____(10)

A] _____

B] _____

Question: 5. Ten Multiple-Choice Questions (MCQs) (10)

SAURASHTRA UNIVERSITY

BOARD OF GUJARATI

Bachelor of Arts (B.A.) Semester - V (Five)

Course: Major Course-12

Course Title: ગુજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ અને સ્વરૂપ (ભાષાવિજ્ઞાન): ભાગ-૧

Program Name	Semester	Subject	Program Year	Program Applied	Course Category	Course Credit	Internal Exam	External Exam	Total Marks
Bachelor of Arts (UG)	5 (Five)	Gujarati	4 Year Honors & Research	June 2023 Gradually	Major	4 (Four)	50 Marks	50 Marks	100

Subject related matter

1	Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે?										હા			
2	Employability/Entrepreneurship/Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ?										છે			
3	Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે ?										હા			
4	Major	હા	Minor		હા	Skill Enhancement Courses		હા	Ability Enhancement Courses		હા	Value Added Courses	હા	
5	Holistic Education		હા	IKS			હા	Multidisciplinary		હા	Exit/ Vocational Courses			હા
6	દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે?										હા			
7	New India Literacy Programme (NILP) મુજબનો વિષય છે?										હા			
8	Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ?										હા			

Course Objectives and Outcomes

Course Objectives:

- ભાષાનું મૂળભૂત જ્ઞાન આપવું અને ભાષાના સ્થાન તેમજ મહત્વની સમજણ આપવી. ભાષાનાં વિવિધ તત્ત્વો, તંત્ર અને સ્વરૂપની સમજ વિકસાવવી. ગુજરાતી ભાષાના ઇતિહાસ અને વિકાસની સમજ આપવી. ભાષાનાં વિવિધ સ્વરૂપો અને બોલીઓનો પરિચય કરાવવો.
- આ અભ્યાસક્રમનો મુખ્ય ઉદ્દેશ વિદ્યાર્થીઓમાં ગુજરાતી ભાષા પ્રત્યે ઊંડો રસ અને કુશળતા વિકસાવવાનો છે, જેથી તેઓ ભાષાશાસ્ત્રીય અભિગમથી ભાષાને સમજી શકે અને તેનો અસરકારક રીતે પ્રયોગ કરી શકે.

Course Outcome:

- આ અભ્યાસક્રમના પરિણામરૂપ, વિદ્યાર્થીઓમાં ભાષાશાસ્ત્રીય અભિગમ વિકસશે, તેઓ ગુજરાતી ભાષાની રચનાત્મકતા અને તર્કબદ્ધતા સમજવા માટે સમર્થ બનશે, અને ભાષાના વિવિધ સ્તરોમાં તેનો યોગ્ય પ્રયોગ કરી શકશે.

Teaching-Learning Methods:

Traditional, Lecture, Discussion, Practical, Case Study, Project-Based (PBL), E-Learning, Role- Playing, Q & A, Blended Learning.

Total number of lectures:

60 (4 hours per week). A semester consists of 90 working days.

Course Content (અભ્યાસક્રમની સામગ્રી)		
Unit	Description	Weightage
1	ભાષા પરિચય : 1. માનવસમાજમાં ભાષાનું સ્થાન, ભાષાનાં વિવિધ કાર્યો (ઉપયોગો) 2. ભાષાનાં વિવિધ અર્થો, ભાષા અને વાણી, ભાષા અને લેખન (લિપિ)	20% (10 Marks)
2	ભાષાનું સ્વરૂપ : 1. ભાષાની વ્યાખ્યા અને તેનાં (ભાષાનાં) સ્વરૂપગત લક્ષણો 2. ભાષાની આકૃતિ - ધ્વનિતંત્ર, રૂપતંત્ર, વાક્યતંત્ર, શબ્દભંડોળ-સામાન્ય પરિચય	20% (10 Marks)
3	ભાષાનું ધ્વનિતંત્ર (ધ્વનિવિચાર): 1. માન્ય ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિઘટકોનું ઉચ્ચારણ સ્થાન અને પ્રયત્ન પ્રમાણે વર્ગીકરણ : ▪ ૧. શૂન્યવાયુરંધ્ર : સ્પર્શ ધ્વનિઓ (વ્યંજનો) : કંઠ્ય સ્પર્શધ્વનિઓ, તાલવ્ય સ્પર્શ-સંઘર્ષધ્વનિઓ, મૂર્ધન્ય સ્પર્શધ્વનિઓ, દંત્ય સ્પર્શધ્વનિઓ, ઓષ્ઠ્ય સ્પર્શધ્વનિઓ. ▪ ૨. ઈષદ વાયુરંધ્ર અનુનાસિક ધ્વનિઓ, પાર્શ્વિક ધ્વનિઓ, પ્રકંપી ધ્વનિ, સંઘર્ષ ધ્વનિઓ, અર્ધસ્વરો ▪ ૩. વિસ્તારી (પૂર્ણ)વાયુરંધ્ર : સ્વર: સાદા સ્વરો, નાસિક્ય સ્વરો, મર્મર સ્વરો. 2. જંકચર, પ્લુતિ, સૂર અને સ્વરભાર (સહવર્તી ઘટકો) (નોંધ: અધ્યાપક ભૂમિકારૂપે ધ્વનિ નિર્માણ કરનારાં અંગો, ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા અને ધ્વનિઓના વિવિધ પ્રકારોની સમજૂતી આપશે. પરંતુ વિદ્યાર્થીઓ પાસે ગુજરાતીના ધ્વનિઘટકોના વર્ગીકરણ અને ભેદક ધર્મોના વર્ણનની જ અપેક્ષા છે.)	20% (10 Marks)
4	ભાષાનું રૂપતંત્ર (રૂપવિચાર): 1. અંગસાધક પ્રત્યયો: પૂર્વપ્રત્યય અને પરપ્રત્યય (ગુજરાતી શબ્દભંડોળમાં વ્યાપક રીતે કાર્યશીલ પ્રત્યયોનો જ પરિચય અપેક્ષિત છે.) 2. દ્વિરુક્ત અને રવાનુકારી શબ્દો 3. સમાસ રચના : 1) દ્વન્દ્વ સમાસ, 2) તત્પુરુષ સમાસ, 3) કર્મધારય સમાસ, 4) ઉપપદ સમાસ, 5) બહુવ્રિહી સમાસ, 6) અવ્યયીભાવ સમાસ (ગુજરાતી ભાષાની વાસ્તવિક સ્થિતિને લક્ષમાં રાખી સમાસ રચનાઓનો પરિચય કરાવવો)	20% (10 Marks)
5	ઉપરોક્ત એકમોમાંથી દસ હેતુલક્ષી-બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો	20% (10 Marks)

Learning Resources (પાઠ્યક્રમ તેમજ સંદર્ભ સાહિત્ય):
Text Books, Reference Books, Other resources (પાઠ્ય પુસ્તકો, સંદર્ભ પુસ્તકો, અન્ય સંસાધનો)
Reference Books: - ગુજરાતી ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત - ગુજરાતી ધ્વનિ વ્યવસ્થાની વિચારણા - પિંકી શાહ - ગુજરાતી ભાષા-ઉદગમ, વિકાસ અને સ્વરૂપ - ડૉ. કાંતિલાલ વ્યાસ

- ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ – યોગેન્દ્ર વ્યાસ
- ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ – ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
- ગુજરાતી ભાષાના અંગસાધક પ્રત્યયો - ઊર્મિ દેસાઈ
- ગુજરાતી ભાષાના દ્વિરુક્ત પ્રયોગો – ડૉ. પ્રભાશંકર તેરૈયા
- ગુજરાતી નામિક સમાસો – ડૉ. જે. સિ. દવે
- ગુજરાતી વાક્યરચના – અરવિંદ ભંડારી
- શોડાક વ્યાકરણ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
- ધ્વનિસ્વરૂપની વિભાવના અને વિકાસ – ડૉ. ભરત મોદી
- બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ - યોગેન્દ્ર વ્યાસ
- ભાષાનુસંગ - ઊર્મિ દેસાઈ
- ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય – ડૉ. રમેશ ત્રિવેદી
- ભાષા, સમાજ અને સાહિત્ય – ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
- ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ – જયંત કોઠારી
- રૂપશાસ્ત્ર એક પરિચય - ઊર્મિ દેસાઈ
- વ્યાકરણ વિમર્શ – ઊર્મિ દેસાઈ

E-Resource Link :

○

Suggested equivalent online courses:

The question paper structure for the major subject is as follows:

Question: 1. _____(10)

OR

Question: 1. _____(10)

Question: 2. _____(10)

OR

Question: 2. _____(10)

Question: 3. _____(10)

OR

Question: 3. _____(10)

Question: 4. _____(10)

A] _____

B] _____

OR

Question: 4. _____(10)

A] _____

B] _____

Question: 5. Ten Multiple-Choice Questions (MCQs) (10)

SAURASHTRA UNIVERSITY

BOARD OF GUJARATI

Bachelor of Arts (B.A.) Semester - V (Five)									
Course: Major Course According to Indian Knowledge System									
Course Title: સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો (ભારતીય જ્ઞાન-સાહિત્ય પ્રણાલી મુજબ) : ભાગ-૧									
Program Name	Semester	Subject	Program Year	Program Applied	Course Category	Course Credit	Internal Exam	External Exam	Total Marks
Bachelor of Arts (UG)	5 (Five)	Gujarati	4 Year Honors & Research	June 2023 Gradually	Major According to IKS	4 (Four)	50 Marks	50 Marks	100

Subject related matter											
1	Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે?										હા
2	Employability/Entrepreneurship/Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ?										છે
3	Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે ?										હા
4	Major	હા	Minor	હા	Skill Enhancement Courses	હા	Ability Enhancement Courses	હા	Value Added Courses	હા	
5	Holistic Education		હા	IKS		હા	Multidisciplinary	હા	Exit/ Vocational Courses	હા	
6	દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે?										હા
7	New India Literacy Programme (NILP) મુજબનો વિષય છે?										હા
8	Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ?										હા

Course Objectives and Outcomes
Course Objectives: આ અભ્યાસક્રમના હેતુઓ ભારતીય જ્ઞાન-સાહિત્ય પ્રણાલી (IKS) મુજબ ભારતીય સાહિત્ય વિવેચનના મૂળભૂત સિદ્ધાંતોની સમજૂતિ અને અભ્યાસ કરાવવાનો છે. મુખ્ય ઉદ્દેશો : - કલા અને સાહિત્યનો અભ્યાસ : કલાની મૂળભૂત વિભાવના અને વિવિધ અર્થોની સમજ, તેમજ લલિત અને લલિતેતર કળાઓના પરિચય સાથે સાહિત્યની ભારતીય પરંપરા મુજબ વ્યાખ્યા અને વર્ગીકરણની સમજ. - કાવ્યવિચાર અને તેનું મહત્વ: કાવ્ય સર્જન માટે જરૂરી શક્તિ, નિપુણતા અને અભ્યાસના તત્વો; ભારતીય કાવ્યપ્રયોજનો તેમજ ધ્વનિ, મધ્યમ, ચિત્રપ્રકારના કાવ્યોનો અભ્યાસ. - શબ્દશક્તિ અને તેનો અભ્યાસ: શબ્દ સ્વરૂપ તેમજ શબ્દશક્તિના મુખ્ય પ્રકારો (અભિધા, લક્ષણા, વ્યંજના) અને તેમનો તફાવત તથા ઉપયોગની સમજ કેળવવી. - સાહિત્યિક સંજ્ઞાઓનો પરિચય : કાવ્યશાસ્ત્ર, રસશાસ્ત્ર, અલંકારશાસ્ત્ર, છંદશાસ્ત્ર તેમજ સાહિત્ય સાથે જોડાયેલી અન્ય સંજ્ઞાઓ અને તેમની વ્યાખ્યાઓની સમજ મેળવવી. આ અભ્યાસક્રમ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓને ભારતીય સાહિત્યવિવેચન પરંપરાનું ઊંડાણપૂર્વક જ્ઞાન પ્રાપ્ત થશે, તેમજ તેઓને વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિથી સાહિત્યના તત્ત્વોનું અધ્યયન કરવાની પ્રેરણા મળશે. Course Outcome: અભ્યાસક્રમ પૂર્ણ થયા પછી અપેક્ષિત પરિણામો : - કલા અને સાહિત્યનો ઊંડાણપૂર્વક અભ્યાસ : કલાની વ્યાખ્યાઓ અને અર્થોની ઊંડી સમજણ સાથે લલિત અને લલિતેતર કળાઓનો તફાવત, તેમની વ્યાખ્યાઓ અને સાહિત્ય સાથેના સંબંધની સમજ મેળવશે. - કાવ્યવિચાર અને કાવ્યપ્રયોજન સમજૂતી : કાવ્યલેખન માટે જરૂરી શક્તિ, નિપુણતા અને અભ્યાસ સાથે, કાવ્યપ્રયોજનના ભારતીય દૃષ્ટિકોણ અને કાવ્યોના વિવિધ પ્રકારોથી અવગત થશે.

- શબ્દ સ્વરૂપ અને શબ્દશક્તિ સમજ : અભિધા, લક્ષણા, વ્યંજના સહિત ભાષાની અભિવ્યક્તિશક્તિ અને શબ્દના સ્વરૂપની સમજ પ્રાપ્ત કરશે.
 - સાહિત્યિક સંજ્ઞાઓ અને તેમનો વિનિયોગ સમજ : કાવ્યશાસ્ત્ર, રસશાસ્ત્ર, અલંકારશાસ્ત્ર, છંદશાસ્ત્ર તથા સાહિત્યિક વિમર્શમાં ઉપયોગી તત્વો, જેમ કે કલ્પન, પ્રતીક અને વિડંબના(Irony)નું જ્ઞાન મેળવશે.
- વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય સાહિત્ય વિવેચનની પરંપરાને ઊંડાણપૂર્વક સમજી શકે અને સાહિત્યના તત્વોનું વિશ્લેષણાત્મક અધ્યયન કરી શકે.

Teaching-Learning Methods:

Traditional, Lecture, Discussion, Practical, Case Study, Project-Based (PBL), E-Learning, Role- Playing, Q&A, Blended Learning.

Total number of lectures:

60 (4 hours per week). A semester consists of 90 working days.

Course Content (અભ્યાસક્રમનીસામગ્રી)

Unit	Description	Weightage
1	કલા અને સાહિત્ય: અ] કલા : (વિભાવના, અર્થ, વર્ગીકરણ અને સાહિત્યકલાની વિશેષતા) 1. કલાની વિભાવના 2. કલાના વિવિધ અર્થ 3. કલાનું વર્ગીકરણ (લલિત અને લલિતેતર કલા) 4. સાહિત્યકલાનીવિશેષતા (લલિતકલાના સંદર્ભે) બ] સાહિત્ય : (વિભાવના, અર્થ, વર્ગીકરણ) 1. સાહિત્યની વિભાવના (ભારતીય પરંપરા પ્રમાણે) 2. સાહિત્યના વિવિધ અર્થ 3. સાહિત્યનું વર્ગીકરણ (લલિત અને લલિતેતર સાહિત્ય)	20% (10 Marks)
2	કાવ્ય: 1. કાવ્યહેતુ (શક્તિ, નિપુણતા, અભ્યાસ) 2. કાવ્ય પ્રયોજન (ભારતીય પરંપરા પ્રમાણે) 3. કાવ્યના પ્રકાર (ધ્વનિ, મધ્યમ, ચિત્ર)	20% (10 Marks)
3	શબ્દશક્તિ : 1. શબ્દનું સ્વરૂપ : વર્ણ, લય અને અર્થ 2. શબ્દશક્તિ : અભિધા, લક્ષણા અને વ્યંજના 3. લક્ષણાનું સ્વરૂપ અને પ્રકારો	20% (10 Marks)
4	સાહિત્યિક સંજ્ઞા : (સામાન્ય સમજ અને સંક્ષિપ્ત નોંધ) 1. કાવ્યશાસ્ત્ર સંબંધિત સંજ્ઞા : કાવ્ય, રસ, ધ્વનિ, ગુણ, દોષ, વક્રોક્તિ 2. રસશાસ્ત્ર સંબંધિત સંજ્ઞા : ભાવ(સ્થાયી, સંચારી), વિભાવ, અનુભાવ	20% (10 Marks)

	3. અલંકારશાસ્ત્ર સંબંધિત સંજ્ઞા : અલંકાર- શબ્દાલંકાર, અર્થાલંકાર 4. છંદશાસ્ત્ર સંબંધિત સંજ્ઞા : છંદ- માત્રામેળ, રૂપમેળ, સંખ્યામેળ 5. અન્ય સાહિત્યિક સંજ્ઞાઓ : કલ્પન, પ્રતીક, પુરાકલ્પન, આચરની (વક્તા/ વિડંબના) (ઉપરોક્ત સાહિત્યિક સંજ્ઞાનો પ્રાથમિક પરિચય જ અપેક્ષિત)	
5	ઉપરોક્ત એકમોમાંથી દસ હેતુલક્ષી-બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો	20% (10 Marks)

Learning Resources (પાઠ્યક્રમ તેમજ સંદર્ભ સાહિત્ય):**Text Books, Reference Books, Other resources(પાઠ્ય પુસ્તકો, સંદર્ભ પુસ્તકો, અન્ય સંસાધનો)****Reference Books:**

- ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત - જયંત કોઠારી
- સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - નગીનદાસ પારેખ
- સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - સતીશ વ્યાસ, વિજય શાસ્ત્રી
- સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - મણિલાલ હ. પટેલ
- સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ અને અન્ય
- ભારતીય સાહિત્ય વિચાર મંજૂષા - બેટાઈ - કંસાર
- સાહિત્યવિવેચન - ડૉ. બહેચરભાઈ પટેલ
- સાહિત્ય મીમાંસા (ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય) - ડૉ. કુમાર જૈમિની શાસ્ત્રીય
- કળા, સાહિત્ય અને વિવેચન - પ્રમોદકુમાર પટેલ
- કલામીમાંસા સંનિધાન - ડૉ. સુમન શાહ
- સાહિત્યની અવધારણા - સં. ડૉ. એસ. ડી. મોરી, પ્રા. એચ. એલ. વાળા, પ્રા. એચ. વી. ચૌધરી

E-Resource Link :

○

Suggested equivalent online courses:**The question paper structure for the major subject is as follows:**

Question: 1. _____(10)

OR

Question: 1. _____(10)

Question: 2. _____(10)

OR

Question: 2. _____(10)

Question: 3. _____(10)

OR

Question: 3. _____(10)

Question: 4. _____(10)

A] _____

B] _____

OR

Question: 4. _____(10)

A] _____

B] _____

Question: 5. Ten Multiple-Choice Questions (MCQs) (10)

SAURASHTRA UNIVERSITY

BOARD OF GUJARATI

Bachelor of Arts (B.A.) Semester - V (Five)									
Course: Minor Course-4									
Course Title: નવલકથા - કૃતિ અધ્યયન : 'વેવિશાળ' - ઝવેરચંદ મેઘાણી									
Program Name	Semester	Subject	Program Year	Program Applied	Course Category	Course Credit	Internal Exam	External Exam	Total Marks
Bachelor of Arts (UG)	5 (Five)	Gujarati	4 Year Honors & Research	June 2023 Gradually	Minor	4 (Four)	50 Marks	50 Marks	100

Subject related matter											
1	Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે?										હા
2	Employability/Entrepreneurship/Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ?										છે
3	Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે ?										હા
4	Major	હા	Minor	હા	Skill Enhancement Courses	હા	Ability Enhancement Courses	હા	Value Added Courses	હા	
5	Holistic Education		હા	IKS		હા	Multidisciplinary	હા	Exit/ Vocational Courses		હા
6	દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે?										હા
7	New India Literacy Programme (NILP) મુજબનો વિષય છે?										હા
8	Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ?										હા

Course Objectives and Outcomes									
Course Objectives: આ અભ્યાસક્રમનો મુખ્ય ઉદ્દેશ વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતી સાહિત્યના સર્જક ઝવેરચંદ મેઘાણીના સર્જન અને તેની એક પ્રતિનિધિ કૃતિનો વિગતવાર પરિચય કરાવવાનો છે. આ અભ્યાસક્રમ દ્વારા, તેઓ સર્જકના સાહિત્યનાં પ્રેરક પરિબલો, લક્ષણો અને સાહિત્ય પર પડેલા તેનાં પ્રભાવને સમજવા, સાહિત્યનાં સ્વરૂપ નવલકથાનો પરિચય મેળવવા અને તેમના વિશ્લેષણમાં કુશળતા વિકસાવી સક્ષમ બનાવવાનો હેતુ રહેલો છે.									
Course Outcome: - વિદ્યાર્થીઓને અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના યુગ અને તેમાં ગાંધીયુગનાં લક્ષણોની સમજ મળશે. - સાહિત્યના વિકાસમાં સામાજિક, અને સાંસ્કૃતિક પરિબલોની ભૂમિકા વિશે માહિતગાર થશે. - વિદ્યાર્થી ગ્રામિણ જીવન અને શહેરી જીવનનો પરિચય કેળવશે. - વિદ્યાર્થી ગ્રામિણ જીવન અને સંસ્કારો પ્રત્યે આદર કેળવશે. - મહત્વના સર્જક તરીકે મેઘાણી અને તેમની કૃતિઓનું સાહિત્યિક વિશ્લેષણ કરવાની ક્ષમતાનો વિકાસ થશે. - નવલકથા સ્વરૂપનું તાત્ત્વિક અને વ્યાવહારિક જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરશે. - ગુજરાતી સાહિત્યના નવલકથા ઇતિહાસને અન્ય સ્વરૂપો સાથે જોડવાની ક્ષમતા વિકસાવશે. - સાહિત્ય સ્વરૂપ નવલકથાનાં અભ્યાસ દ્વારા ભાષા અને સંસ્કૃતિ પ્રત્યે રસ જાગશે તેમજ ઊંડા અભ્યાસની ક્ષમતામાં વધારો થશે.									
Teaching-Learning Methods: Traditional, Lecture, Discussion, Practical, Case Study, Project-Based (PBL), E-Learning, Role-Playing, Q&A, Blended Learning.									
Total number of lectures: 60 (4 hours per week). A semester consists of 90 working days.									

Course Content (અભ્યાસક્રમની સામગ્રી)		
Unit	Description	Weightage
1	- સાહિત્ય સ્વરૂપ નવલકથાનાં લક્ષણો - ગુજરાતી નવલકથા સાહિત્યમાં 'વેવિશાળ'નું સ્થાન - ગુજરાતી નવલકથા 'વેવિશાળ'નું સમગ્રદર્શી મૂલ્યાંકન	20% (10 Marks)
2	- સામાજિક નવલકથા તરીકે 'વેવિશાળ'ની સમીક્ષા 'વેવિશાળ'માં તત્કાલીન સમાજજીવન 'વેવિશાળ' ની વસ્તુસંકલના	20% (10 Marks)
3	'વેવિશાળ'ની પાત્રસૃષ્ટિ 'વેવિશાળ'માં સુખલાલનું ચરિત્રચિત્રણ 'વેવિશાળ'માં સુશીલાનું ચરિત્રચિત્રણ 'વેવિશાળ'માં ચંપકલાલનું ચરિત્રચિત્રણ 'વેવિશાળ'માં ભાભુનું ચરિત્રચિત્રણ	20% (10 Marks)
4	સંક્ષિપ્ત નોંધ: 'વેવિશાળ'માં આરંભ-અંત 'વેવિશાળ' શીર્ષકની યથાર્થતા 'વેવિશાળ'માં સંવાદ 'વેવિશાળ'ની ભાષા-શૈલી 'વેવિશાળ'માં રસનિરૂપણ 'વેવિશાળ'નાં ગૌણ પાત્રો 'વેવિશાળ'માં ખુશાલનું પાત્રાલેખન 'વેવિશાળ'માં નર્સ લીનાનું પાત્રાલેખન	20% (10 Marks)
5	ઉપરોક્ત એકમોમાંથી દસ હેતુલક્ષી-બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો	20% (10 Marks)

Learning Resources (પાઠ્યક્રમ તેમજ સંદર્ભ સાહિત્ય):**Text Books, Reference Books, Other resources (પાઠ્ય પુસ્તકો, સંદર્ભ પુસ્તકો, અન્ય સંસાધનો)****Reference Books:**

- ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ, ભાગ:૩, ૪, ૫, ૬, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
- અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસની વિકાસ રેખા, ભાગ ૨ થી ૫, ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
- અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ડૉ. રમેશ એમ. ત્રિવેદી
- ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ, ભાગ: ૧ થી ૩, સં. ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા અને અન્ય
- ગુજરાતી નવલકથા- રઘુવીર ચૌધરી, બાબુ દાવલપુરા
- ગુજરાતી કથાવિશ્વ(નવલકથા)- બાબુ દાવલપુરા
- નવલકથા : શિલ્પ અને સર્જન- નરેશ વેદ
- નવલકથા – શિરીષ પંચાલ
- મેઘાણીગ્રંથ ભાગ 1/2 – સંપાદક: ઉમાશંકર જોશી
- ‘વેવિશાળ’ એક સમીક્ષા- અમૃત રાણીગા
- મેઘાણી-મડિયાની નવલકથામાં સમાજજીવન- પ્રદીપ રાવલ

E-Resource Link :

- <https://gujarati.matrubharti.com/novels/1401/vevishal-by-zaverchand-meghani>
- <https://ekatrafoundation.org/p/meghan-i-vevishal>
- <https://rekhtagujarati.org/poets/jhaverchand-meghani/profile>
- <https://core.ac.uk/download/76643846.pdf>
- <https://gujarativishwakosh.org/%E0%AA%AE%E0%AB%87%E0%AA%98%E0%AA%BE%E0%AA%A3%E0%AB%80-%E0%AA%9D%E0%AA%B5%E0%AB%87%E0%AA%B0%E0%AA%9A%E0%AA%82%E0%AA%A6-%E0%AA%95%E0%AA%BE%E0%AA%B3%E0%AB%80%E0%AA%A6%E0%AA%BE%E0%AA%B8/>

Suggested equivalent online courses:

The structure of the Minor Question Paper is as follows:

Question: 1. _____(10)

OR

Question: 1. _____(10)

Question: 2. _____(10)

OR

Question: 2. _____(10)

Question: 3. _____(10)

OR

Question: 3. _____(10)

Question: 4. _____(10)

A] _____

B] _____

OR

Question: 4. _____(10)

A] _____

B] _____

Question: 5. Ten Multiple-Choice Questions (MCQs) (10)

SAURASHTRA UNIVERSITY

BOARD OF GUJARATI

Bachelor of Arts (B.A.) Semester - V (Five)

Course: Minor Course-5

Course Title: નવલિકા - કૃતિ અધ્યયન: 'ગુજરાતી વાર્તાસૃષ્ટિ': સં. - બાબુ દાવલપુરા, ઉત્પલ પટેલ

Program Name	Semester	Subject	Program Year	Program Applied	Course Category	Course Credit	Internal Exam	External Exam	Total Marks
Bachelor of Arts	5 (Five)	Gujarati	4 Year Honors & Research	June 2023 Gradually	Minor	4 (Four)	50 Marks	50 Marks	100

Subject related matter

1	Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે?										હા			
2	Employability/Entrepreneurship/Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ?										છે			
3	Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે ?										હા			
4	Major	હા	Minor		હા	Skill Enhancement Courses		હા	Ability Enhancement Courses		હા	Value Added Courses	હા	
5	Holistic Education			હા	IKS			હા	Multidisciplinary		હા	Exit/ Vocational Courses		હા
6	દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે?										હા			
7	New India Literacy Programme (NILP) મુજબનો વિષય છે?										હા			
8	Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ?										હા			

Course Objectives and Outcome

Course Objectives:

- નવલિકાના સ્વરૂપગત લક્ષણોની સમજ કેળવી નવલિકાઓનું મૂલ્યાંકન કરાવવું. વિવિધ યુગોમાં વાર્તાનું સ્થાન તથા વિષયવસ્તુમાં થયેલા પરિવર્તનથી માહિતગાર કરવો. ગાંધીયુગની નવલિકાઓનો સાહિત્યિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં અભ્યાસ કરીને લેખકોની દૃષ્ટિ અને તેમનાં સંદેશાથી અવગત કરવો. અનુગાંધીયુગમાં ઉદ્ભવેલી ભાષાની ભાત અને સંવેદનાત્મક પરિવર્તન સાથે સાથે લેખકોની વ્યક્તિગત અભિવ્યક્તિ અને સમાજ પ્રત્યેની પ્રતિસાદાત્મક દૃષ્ટિની પણ ઓળખ કરાવવી. આધુનિકયુગની નવલિકાઓમાં જોવા મળતી પ્રયોગશીલતા, માનસિક સંઘર્ષ, વિમૂઢતા અને આંતરિક સંવાદિતાની રજૂઆતને સમજવા માટે અભ્યાસકર્તાઓની દૃષ્ટિ કેળવવી. અનુઆધુનિક યુગના સાહિત્યમાં જોવા મળતા તૂટી ગયેલા મૂલ્યો, એકાંગિતા અને સંબંધોની તટસ્થતા જેવી વિશેષતાઓથી માહિતગાર કરવો.

Course Outcome:

- વિદ્યાર્થીઓ નવલિકાના સ્વરૂપગત લક્ષણો ઓળખી શકે અને તેની રચનાત્મક શૈલીને સમજવા સક્ષમ બનશે. તેઓ જુદા જુદા યુગોની નવલિકાઓનું તાત્વિક અને ઐતિહાસિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં મૂલ્યાંકન કરી શકશે. ગાંધીયુગની નવલિકાઓ દ્વારા સમાજસેવી વિચારધારાની ઓળખ તેમજ લેખકોના દૃષ્ટિકોણને સમજી શકશે. અનુગાંધીયુગમાં ભાષાની નવી અભિવ્યક્તિ અને વ્યક્તિગત લાગણીઓ કેવી રીતે સાહિત્યમાં પ્રગટે છે તેનું અનુસંધાન કરી શકશે. આધુનિક યુગમાં આવતી જુદી જુદી પ્રયોગશીલ શૈલીઓ, આંતરિક સંઘર્ષ અને માનસિક જટિલતાઓને સમજી શકશે, તથા અનુઆધુનિક યુગની નવલિકાઓમાં દેખાતા તૂટી ગયેલા મૂલ્યો અને સંબંધોની વાસ્તવિકતા વિશે માહિતગાર બનશે. આ તમામના આધારે તેઓ નવલિકાનું સચોટ અને વિસ્તૃત વિશ્લેષણ કરવાની કાબીલિયત હાંસલ કરશે.

Teaching-Learning Methods: Traditional, Lecture, Discussion, Practical, Case Study, Project-Based (PBL), E-Learning, Role- Playing, Q&A, Blended Learning.

Total number of lectures: 60 (4 hours per week). A semester consists of 90 working days.

Course Content (અભ્યાસક્રમની સામગ્રી)		
Unit	Description	Weightage
1	- સાહિત્યસ્વરૂપ નવલિકાનાં લક્ષણો ‘ગુજરાતી વાર્તાસૃષ્ટિ’નું સમગ્રદર્શી મૂલ્યાંકન (આભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ નવલિકાઓને આધારે) - ગાંધીયુગની નવલિકાઓ : - પોસ્ટઓફિસ - ‘ધૂમકેતુ’ - મુકુંદરાય - ‘દ્વિરેફ’ - માજા વેલાનું મૃત્યુ - ‘સુંદરમ્’ - છેલ્લું છાણું – ઉમાશંકર જોશી	20% (10 Marks)
2	- અનુગાંધીયુગની નવલિકાઓ: - સાચી ગજિયાણીનું કાપડું – પન્નાલાલ પટેલ - રૂપ – ગુલાબદાસ બ્રોકર - લોહીની સગાઈ – ઈશ્વર પેટલીકર - વાની મારી કોયલ –યુનીલાલ મડિયા	20% (10 Marks)
3	- આધુનિકયુગની નવલિકાઓ: - લોહીનું ટીપું – જયંત ખત્રી - થીગડું – સુરેશ જોશી - કાન – મધુ રાય - પોટકું – રઘુવીર ચૌધરી	20% (10 Marks)
4	- અનુઆધુનિકયુગની નવલિકાઓ: - અંધારી ગલીમાં સફેદ ટપકાં – હિમાંશી શેલત - આંધુ – મોહન પરમાર - ડમરી – મણિલાલ હ. પટેલ - ટેકરી –રામચંદ્ર પટેલ	20% (10 Marks)
5	ઉપરોક્ત એકમોમાંથી દસ હેતુલક્ષી-બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો	20% (10 Marks)

Learning Resources (પાઠ્યક્રમ તેમજ સંદર્ભ સાહિત્ય):

Text Books, Reference Books, Other resources(પાઠ્ય પુસ્તકો, સંદર્ભ પુસ્તકો, અન્ય સંસાધનો)

Reference Books:

- કથોપકથન - સુરેશ જોષી
- ટૂંકી વાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તા - સં. જયંત કોઠારી
- કથાવિચાર - પ્રમોદકુમાર પટેલ
- નવી વાર્તા સૃષ્ટિ - મણિલાલ હ. પટેલ
- વાર્તાપર્વ - બાબુ દાવલપુરા

E-Resource Link :

- <https://www.gujaratinots.com/2020/10/tunki-vaartanu-svarup-lakshno.html>
- <https://gujarativishwakosh.org/%E0%AA%9F%E0%AB%82%E0%AA%82%E0%AA%95%E0%AB%80-%E0%AA%B5%E0%AA%BE%E0%AA%B0%E0%AB%8D%E0%AA%A4%E0%AA%BE/>
- <https://ijaar.co.in/wp-content/uploads/2021/02/110207.pdf>
- <https://wiki.ekatrafoundation.org/wiki/%E0%AA%B8%E0%AB%8D%E0%AA%B5%E0%AA%B0%E0%AB%82%E0%AA%A%E0%AA%B8%E0%AA%A8%E0%AB%8D%E0%AA%A8%E0%AA%BF%E0%AA%A7%E0%AA%BE%E0%AA%A8/%E0%AA%9F%E0%AB%82%E0%AA%82%E0%AA%95%E0%AB%80%E0%AA%B5%E0%AA%BE%E0%AA%B0%E0%AB%8D%E0%AA%A4%E0%AA%BE-%E0%AA%B5%E0%AA%BF%E0%AA%9C%E0%AA%AF%E0%AA%B6%E0%AA%BE%E0%AA%B8%E0%AB%8D%E0%AA%A4%E0%AB%8D%E0%AA%B0%E0%AB%80>
-

Suggested equivalent online courses:

The structure of the Minor Question Paper is as follows:

Question: 1. _____(10)

OR

Question: 1. _____(10)

Question: 2. _____(10)

OR

Question: 2. _____(10)

Question: 3. _____(10)

OR

Question: 3. _____(10)

Question: 4. _____(10)

A] _____

B] _____

OR

Question: 4. _____(10)

A] _____

B] _____

Question: 5. Ten Multiple-Choice Questions (MCQs) (10)

SAURASHTRA UNIVERSITY

BOARD OF GUJARATI

Bachelor of Arts (B.A.) Semester - V (Five)									
Course: SEC-5									
Course Title: વાચન કૌશલ									
Program Name	Semester	Subject	Program Year	Program Applied	Course Category	Course Credit	Internal Exam	External Exam	Total Marks
Bachelor of Arts (UG)	5 (Five)	Gujarati	4 Year Honors & Research	June 2023 Gradually	SEC	2 (Two)	25 Marks	25 Marks	50

Subject related matter											
1	Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે?										હા
2	Employability/Entrepreneurship/Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ?										છે
3	Value added Courses Imparting Transferable and Life Skills ના ગુણો ધરાવે છે ?										હા
4	Major	હા	Minor	હા	Skill Enhancement Courses	હા	Ability Enhancement Courses	હા	Value Added Courses	હા	
5	Holistic Education		હા	IKS		હા	Multidisciplinary	હા	Exit/ Vocational Courses	હા	
6	દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે?										હા
7	New India Literacy Programme (NILP) મુજબનો વિષય છે?										હા
8	Swayam પ્લેટફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ?										હા

Course Objectives and Outcomes									
Course Objectives: - વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ પ્રકારના સાહિત્ય અને ટેક્સ્ટ્સ વાંચવામાં કુશળ બનાવવો. - વાચન કૌશલ્ય અને સમજણમાં સુધારો કરવો. - વિવેચનાત્મક વિચારશક્તિ અને વિશ્લેષણાત્મક કૌશલ્ય વિકસાવવું.									
Course Outcome: આ અભ્યાસક્રમ વિદ્યાર્થીઓને વાચન પ્રક્રિયાની સારી સમજણ આપશે, વાચન-લેખન કૌશલ્યમાં નિપુણ બનાવવામાં મદદ કરશે, વિવિધ પ્રકારના ટેક્સ્ટ્સની સારી સમજણ આપશે, વાચન વ્યૂહરચનાઓમાં નિપુણ બનાવવામાં મદદ કરશે, વિવેચનાત્મક અને વિશ્લેષણાત્મક વાચન કૌશલ્યમાં નિપુણ બનાવવામાં મદદ કરશે, વાચન પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રોજેક્ટ્સમાં નિપુણ બનાવવામાં મદદ કરશે તેમજ તેમના શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક જીવનમાં ઉપયોગી સાબિત થશે.									
Teaching-Learning Methods: Traditional, Lecture, Discussion, Practical, Case Study, Project-Based (PBL), E-Learning, Role-Playing, Q&A, Blended Learning.									
Total number of lectures: 30 (2 hours per week). A semester consists of 90 working days.									

CourseContent (અભ્યાસક્રમની સામગ્રી)		
Unit	Description	Weightage
1	1. વાચનનો પરિચય: - વાચનના પ્રકારો: વ્યાખ્યા અને ઉદાહરણો - વાચનના તબક્કાઓ: પૂર્વ-વાચન, વાચન, અને વાચન પછીની પ્રવૃત્તિઓ 2. વાચન કૌશલ્ય: - મુખ્ય વિચાર અને સહાયક વિચારો ઓળખવા - સંદર્ભમાંથી અર્થ કાઢવા - અનુમાન અને અનુસંધાન 3. ટેક્સ્ટના પ્રકારો: - વાર્તાત્મક ટેક્સ્ટ - માહિતીપ્રદ ટેક્સ્ટ - દલીલાત્મક ટેક્સ્ટ	20% (10 Marks)
2	1. વાચન વ્યૂહરચનાઓ: - સ્કિમિંગ અને સ્કેનિંગ - નોંધો લેવી અને સારાંશ બનાવવો - પ્રશ્નો પૂછવા અને જવાબો શોધવા 2. વિવેચનાત્મક અને વિશ્લેષણાત્મક વાચન: - લેખકના દ્રષ્ટિકોણ અને ઉદ્દેશ્ય ઓળખવા - ટેક્સ્ટની સમીક્ષા અને મૂલ્યાંકન - તર્ક અને પુરાવા વિશ્લેષણ 3. વાચન પ્રવૃત્તિઓ અને પ્રોજેક્ટ્સ: - ગ્રુપ ચર્ચાઓ અને પ્રસ્તુતિઓ - પુસ્તક સમીક્ષાઓ અને રિપોર્ટ્સ - સ્વતંત્ર વાંચન અને પ્રતિસાદ	20% (10 Marks)
3	ઉપરોક્ત એકમોમાંથી પાંચ હેતુલક્ષી-બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો	10% (5 Marks)

Learning Resources (પાઠ્યક્રમ તેમજ સંદર્ભ સાહિત્ય):**Text Books, Reference Books, Other resources(પાઠ્ય પુસ્તકો, સંદર્ભ પુસ્તકો, અન્ય સંસાધનો)****Reference Books:****E-Resource Link :**

- <https://www.realgujjuedu.in/2024/02/reading-skills.html>
- <https://www.adda247.com/teaching-jobs-exam/hindi-pedagogy-study-notes-shravan-vachan-koshal/>
- https://okanha1.wordpress.com/wp-content/uploads/2014/04/vachan_lekhen.pdf
- https://gcert.gujarat.gov.in/gcert/Portal/Document/1_1609_4A-FY_07102020.pdf

Suggested equivalent online courses:**The structure of the SEC Question Paper is as follows:**

Question: 1. _____(10)

OR

Question: 1. _____(10)

Question: 2. _____(10)

OR

Question: 2. Short Note: _____(10)

(A)

(B)

Question: 3. Ten Multiple-Choice Questions (MCQs) (05)